

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
BACHELOR OF COMMERCE (B.COM.)
EXAMINATION: - MAY 2023
THIRD SEMESTER
Subject: Corporate Law (BCOM19-203/BCC-303)

Date: 29/05/2023

Total marks: 100

Time: 2.00 pm to 5.00 pm

Instructions: 1) Attempt all Questions
2) Figures to the right indicate full marks

Q.1. A. Answer the multiple Choice questions. (Any 10) (10)

1. A statutory meeting is held once in the _____ of a public company.
a) week
b) lifetime
c) year
d) month
2. SEBI means Securities _____ Board of India.
a) expert
b) except
c) expect
d) exchange
3. Sole-proprietorship is a _____ form of business enterprise.
a) non-corporate
b) corporate
c) both
d) none of these
4. _____ = current liabilities – current assets.
a) Issued capital
b) Subscribed capital
c) Paid-up capital
d) Working capital
5. Member's voluntary winding up is possible in case of _____ companies.
a) private
b) solvent
c) public
d) insolvent
6. A _____ is an instrument of debt to repay the sum at a specified rate and also carrying an interest.
a) Trust deed
b) Public Deposit
c) Debenture
d) Shares
7. A Company functions through its _____ who is guided by the wishes of majority.
a) shareholders
b) members
c) board of directors
d) owners
8. _____ means suspending the proceedings of a meeting for the time being.
a) Adjournment
b) Postponement
c) Cancellation
d) none of these
9. If a public company does not issue prospectus then it has to file a _____.
a) complaint
b) article
c) statement in lieu of prospectus
d) prospectus
10. Section 317 provides that managing director is not to be appointed for more than _____ years at a time.
a) 5
b) 2
c) 10
d) 12
11. Sec. 293 (1) (d) of the Companies Act 1956 deals with the _____ powers of the company.
a) debenture
b) borrowing
c) public issue
d) all of these
12. _____ means membership of the company may keep changing.
a) corporate personality
b) common seal
c) perpetual succession
d) limited liability
13. _____ takes place when a shareholder of a company dies.
a) transfer
b) transmission

c) forfeiture

d) surrender

Q.1. B. Answer in one Sentence (Any 5)

(10)

1. What is meant by a whole time director?
2. What is a digital signature?
3. Whether a company is a distinct legal person or not?
4. Define 'Company'.
5. Whether a company has perpetual succession or not?
6. Whether members of a company are its agents or not?
7. What is 'Common Seal'?

Q. 2) Write Short Note (Any 4)

(20)

1. Preference Shares
2. Equity Shares
3. Transfer and Transmission of Shares
4. Independent Director
5. Mismanagement
6. Quorum

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3)

(30)

- 1 State the guidelines of SEBI for issue of equity shares.
- 2 Describe the various types of share capital.
- 2 Explain – Member's and Creditor's Voluntary Winding up.
- 4 State the rules and effects of forfeiture of shares.
- 5 State the characteristics of Company.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2)

(30)

- 1 Explain – Articles of Association, Memorandum of Association and prospectus
- 2 Explain the provisions regulating the Issue of Debenture.
- 3 Explain the meaning of Oppression and what are the remedies under section 397?
- 4 Explain the clauses of Memorandum of Association.

मराठी रूपांतर

सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य

२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र. १. अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०)

(१०)

१. भाग असलेल्या मर्यादित कंपनीला ..... एकदा सभा घेणे आवश्यक असते.
अ) आठवड्यात
ब) आयुष्यात
क) वर्षात
ड) महिन्यात
२. सेबी म्हणजे सिक्युरिटीज ..... बोर्ड ऑफ इंडिया.
अ) एक्स्पर्ट
ब) एक्सेप्ट
क) एक्सपेक्ट
ड) एक्सचेंज
३. संपूर्ण मालकी ही ..... व्यवसाय उपक्रमाच्या स्वरूपात असते
अ) असंघटित
ब) संघटित
क) अ आणि ब दोन्ही
ड) यापैकी कोणतेच नाही
४. .... सध्याच्या जबाबदाऱ्या - सध्याची मालमत्ता.
अ) विक्रिस काढलेले भांडवल
ब) मागणी केलेले भांडवल
क) वसूल भागभांडवल
ड) खेळते भांडवल
५. सभासदांचे स्वेच्छेने समापन हे ..... कंपनीच्या बाबतीत शक्य असते
अ) खासगी
ब) सधनता असणाऱ्या
क) सार्वजनिक
ड) नादार
६. कंपनीला कर्ज प्राप्त करून घेण्याचे ..... हे एक साधन असून, त्याची परतफेड विशिष्ट

- व्याजदराने करण्याचे कंपनी मान्य करते.
- अ) विश्वस्त करार
क) कर्जरोखे
- ब) सार्वजनिक ठेवी
ड) भाग
७. कंपनीचा कारभार जरी ..... करत असेल तरी, हा कारभार बहुमताच्या इच्छेनुसार आणि मार्गदर्शनानुसार चालतो.
- अ) भागधारक
क) संचालक मंडळ
- ब) सदस्य
ड) मालक
८. सभेचे ..... म्हणजे त्या दिवशी होणारे कामकाज पुढील काही दिवसांकरिता लांबणीवर टाकणे
- अ) तहकुब
क) रद्द करणे
- ब) सभा पुढे ढकलणे
ड) यापैकी कोणतेच नाही
९. जर एखाद्या कंपनीने प्रक्रियेसंदर्भात माहितीपत्रक प्रसिद्ध केले नसेल तर संबंधित कंपनीच्या नोंदणी अधिकाऱ्याकड ..... दाखल करावे.
- अ) तक्रार
क) माहितीपत्रकाऐवजी निवेदन
- ब) नियमावली
ड) माहितीपत्रक
१०. कलम ३१७ अन्वये व्यवस्थापकाची नेमणूक एकावेळेस ..... वर्षांपेक्षा जास्त काळ करता येत नाही.
- अ) ५
क) १०
- ब) २
ड) १२
११. कंपनी कायद्यामधील कलम २९३ (१)(ड) हे कंपनीच्या ..... अधिकारासंबंधी आहे.
- अ) कर्जरोखे
क) सार्वजनिक विक्री
- ब) उसनवारी
ड) यापैकी सर्व
१२. .... म्हणजे, वळोवेळी सभासदांमध्ये बदल झाला तरी कंपनीच्या सातत्यावर त्याचा काहीही परिणाम नाही.
- अ) संघटित व्यक्तिमत्त्व
क) चिरंतन काळ टिकणारे अस्तित्व
- ब) बोधचिन्ह
ड) मर्यादित जबाबदारी
१३. नोंदणी केलेल्या सभासदाचा मृत्यू झाल्यास भागाचे ..... होते.
- अ) हस्तांतर
क) जप्ती
- ब) संक्रमण
ड) समर्पण

प्र. १. ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५) (१०)

१. पूर्णवेळ संचालक म्हणजे काय?
२. डिजीटल सही म्हणजे काय?
३. कंपनी म्हणजे स्वतंत्र कायदेशीर व्यक्ती आहे की नाही?
४. कंपनीची व्याख्या लिहा.
५. कंपनीचे अस्तित्व हे चिरंतन काळ टिकणारे असते की नाही?
६. कंपनीचे सभासद तिचे प्रतिनिधी असतात की नाही?
७. 'बोधचिन्ह' म्हणजे काय?

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४) (२०)

१. अग्रहक भाग
२. सामान्य भाग
३. भागांचे हस्तांतरण आणि संक्रमण
४. स्वतंत्र संचलक
५. गैरव्यवस्थापन
६. गणसंख्या

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३) (३०)

१. भाग जारी करण्यासाठी सेबी ची मार्गदर्शक तत्वे लिहा.
२. भाग भांडवलाचे विविध प्रकार लिहा.
३. स्पष्ट करा - सभादांचे व सावकारांचे स्वेच्छेने समापन

४. भाग जप्तीचे नियम व परिणाम स्पष्ट करा.
५. कंपनीची वैशिष्ट्ये कोणती ?

प्र. ४)

खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २)

(३०)

१. स्पष्ट करा - नियमावली, घटनापत्रक आणि माहितीपत्रक
  २. कर्जरोखेविक्रीच्या नियमनातील तरतूदी स्पष्ट करा.
  ३. दडपशाहीचा अर्थ सांगा व कलम ३९७ अंतर्गत उपाययोजना स्पष्ट करा.
  ४. घटनापत्रकातील कलमाचे स्पष्टीकरण लिहा.
-